



# Voorstel

## Gemeenteraad

Datum: 15 september 2021  
Zaak: 667222  
Portefeuillehouder: David de Jong

Opsteller: Anika van Leeuwen  
Contactgegevens: anika.vanleeuwen@midden-groningen.nl  
Stukken ter inzage: Beleidsnotitie Gezondheid Midden-Groningen 2021 - 2025

Onderwerp: Raadsvoorstel vaststellen beleidsnotitie Gezondheid Midden-Groningen 2021 - 2025

### 1. Voorstel

- De beleidsnotitie Gezondheid Midden-Groningen 2021 - 2025 vast te stellen.

### 2. Inleiding

Gezonde mensen voelen zich beter, zijn veerkrachtiger, kunnen gemakkelijker meedoen en hebben minder zorg nodig. Op dit moment scoort Midden-Groningen volgens cijfers uit de landelijke gezondheidsmonitor van de GGD nog relatief laag op het gebied van leefstijl gerelateerde onderwerpen zoals bewegen en overgewicht. Daarnaast worden we steeds ouder, wat ook de nodige uitdagingen met zich meebrengt.

Als gemeente hebben wij een belangrijke rol in het creëren van de beste externe omstandigheden om alle inwoners een zo hoog mogelijke (positieve) gezondheid te laten ervaren. Dit doen wij door middel van ons gezondheidsbeleid waarin wij de volgende thema's behandelen:

- Sterke interne en externe samenwerkingsverbanden op het gebied van gezondheid
- Focus op de individuele en gezamenlijke leefstijl
- Een gezonde, stimulerende fysieke omgeving
- De invloed van Corona

Hiermee willen wij onze ambitie: "Alle inwoners van Midden-Groningen hebben een sterke basis voor gezondheid door (preventieve) zorg en passende voorzieningen. Op die manier minimaliseren we (het risico op) fysieke en mentale gezondheidsproblemen." realiseren.

Verschillende beleidsterreinen en vooral de samenhang ertussen spelen hierbij een cruciale rol. In deze notitie focussen wij ons dan ook niet alleen op een aantal concrete doelstellingen, maar richten wij ons sterk op het creëren van werkbare kaders waarbinnen succesvolle interne en externe coalities en samenwerkingsverbanden kunnen worden gevormd of versterkt. Dit doen we aan de hand van o.a. de Positieve gezondheid-methodiek, onze Strategische visie sociaal domein Midden-Groningen, het Lokaal Preventieakkoord en ook het Lokaal Sportakkoord.

Inhoudelijk wordt het beleid sterk beïnvloed door een aantal landelijke ontwikkelingen. Te denken

valt aan Landelijke Nota Gezondheidsbeleid, de Omgevingswet, het Nationaal Sportakkoord en het Nationaal Preventieakkoord. Hiertoe bijdragende programma's zoals Zorg nabij, de Rookvrije Generatie, de Gecombineerde Leefstijl Interventie, pop-up polis en educatie vanuit VNN, Kansrijke Start, Gezonde School, Hartveilig, het stimuleren van een grotere spreiding van AED's en subsidiemogelijkheden vanuit Gezond In De Stad (GIDS) bieden kansen om gezondheidswinst te behalen en worden al succesvol in onze gemeente ingezet.

### 3. Publiekssamenvatting

De gemeenteraad besluit over het vaststellen van de beleidsnotitie Gezondheid 2021 - 2025. Hierin worden de kaders en doelstellingen omschreven die vanaf de datum van vaststelling voor Midden-Groningen gelden. Bij het schrijven van de notitie is er gedurende het hele proces met belanghebbenden over de inhoud afgestemd.

Met het gezondheidsbeleid hebben wij de ambitie om:

*“Alle inwoners van Midden-Groningen hebben een sterke basis voor gezondheid door (preventieve) zorg en passende voorzieningen. Op die manier minimaliseren we (het risico op) fysieke en mentale gezondheidsproblemen.*

Dit doen wij aan de hand van de volgende thema's:

- Sterke interne en externe samenwerkingsverbanden op het gebied van gezondheid
- Focus op de individuele en gezamenlijke leefstijl
- Een gezonde, stimulerende fysieke omgeving
- De invloed van Corona

### 4. Bevoegdheid van de Raad

De minister Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt elke vier jaar een landelijke nota gezondheidsbeleid en een landelijk programma voor uitvoering van onderzoek vast op het gebied van de publieke gezondheid. De gemeenteraad stelt binnen twee jaar na openbaarmaking van de nota, het gemeentelijk gezondheidsbeleid vast.

### 5. Beoogd effect

In de notitie Gezondheid 2021 - 2025 worden een aantal doelstellingen genoemd:

1. Gezondheidsbeleid vindt zijn plek in andere beleidsterreinen en andersom. Het zorgt voor een meer succesvolle integrale aanpak.
2. Door meer integrale interne en externe samenwerking op het gebied van overgewicht, problematisch alcohol en middelengebruik en roken zullen wij de aantallen inwoners die op deze thema's problemen ervaren in de komende 4 jaar verlagen.
3. Het terugdringen van het percentage inwoners met overgewicht.
4. Het terugdringen van het percentage inwoners dat rookt en begint met roken.
5. Terugdringen problematisch alcohol en middelengebruik bij onze inwoners.
6. Het zoveel mogelijk stimuleren van een gezonde omgeving, toegankelijk voor en dichtbij al onze inwoners.
7. Een grotere bereikbaarheid van AED's binnen de gemeente.
8. Gevolgen van Corona op de gezondheidsthema's monitoren en waar nodig anticiperen binnen Gezondheidsbeleid.

In de beleidsnotitie zijn monitoringsafspraken opgenomen om het beoogde effect te kunnen toetsen en de weg ernaartoe eventueel te kunnen wijzigen.

## 6. Historische context

Sinds 1989 zijn de verantwoordelijkheden van gemeenten op het terrein van het gezondheidsbeleid wettelijk vastgelegd. Eerst apart in de Infectieziektenwet, de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en de Quarantainewet. Vanaf 9 oktober 2008 is dat de Wet publieke gezondheid geworden. Deze wet verplicht alle Nederlandse gemeenten, gezamenlijk met de GGD's om actief beleid te voeren op het terrein van de volksgezondheid.

## 7. Argumenten

Er zijn een aantal ontwikkelingen op het gebied van gezondheidsbeleid die belangrijk is om in te passen in onze lokale aanpak. Te denken valt aan de beweging 'van zorg naar preventie' die wordt ingezet vanuit de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020 -2024 en de regionale samenwerking met o.a. Groninger gemeenten en de GGD. Maar ook onze Strategische visie stuurt aan op een hernieuwde kijk op gezondheidsbeleid; vanuit veerkracht en samenredzaamheid.

Vanuit de gesprekken die wij voerden met o.a. onze Adviesraad Sociaal domein, diverse beleidscollega's en de welzijnscoaches kwam naar voren dat de huidige aanpak te versnipperd is. Er zijn best een groot aantal initiatieven die gericht is op de bevordering van de gezondheid van onze inwoners. Wanneer deze onder gezamenlijk beleid beter aan elkaar worden verbonden, is het aannemelijk dat we ook meer resultaat kunnen behalen. Of in ieder geval effectiever kunnen bijsturen, zodat dit het geval wordt.

De inhoudelijke beleidskeuzes hebben grotendeels te maken met de uitdagingen waar onze gemeente voor staat. Op dit moment scoort Midden-Groningen volgens cijfers uit de landelijke gezondheidsmonitor van de GGD nog relatief laag op het gebied van leefstijl gerelateerde onderwerpen zoals bewegen en overgewicht. Daarnaast worden we steeds ouder, wat ook de nodige uitdagingen met zich meebrengt. Het is belangrijk om hier met een integrale aanpak, d.m.v. dit en aangrenzend beleid, krachtiger op in te (laten) spelen.

## 8. Kanttekeningen en risico's

- Binnen de jeugdgezondheidszorg en infectieziektebestrijding zijn taken wettelijk duidelijk omschreven met weinig ruimte voor eigen beleid. De GGD heeft een hoofdrol in de uitvoering van deze taken. We voeren regelmatig gesprekken met de GGD over het optimaliseren van hun inzet. Deze gesprekken voeren we zowel regionaal (gezamenlijk met andere gemeenten) als lokaal. Daarnaast adviseert de GGD ons gevraagd en ongevraagd over ons gezondheidsbeleid en mogelijke interventies die we kunnen inzetten.
- Bij de algemene gezondheidsbevorderingstaken en de ouderengezondheidszorg bestaan kaders, maar is er veel gemeentelijke beleidsvrijheid. Veel activiteiten en interventies op deze terreinen zijn preventief van aard. De effecten worden vaak pas op de middellange termijn zichtbaar en zijn bovendien moeilijk te meten. Wel wordt het belang van preventieve activiteiten breed onderschreven door allerlei maatschappelijke partijen. Waar mogelijk zetten we bewezen effectieve interventies in om impact van ons beleid te maximaliseren.
- Het slagen van dit gezondheidsbeleid is ook afhankelijk van de integratie van gezondheid binnen andere beleidsdomeinen, zoals ruimtelijke ontwikkeling en welzijn. Dit vereist meer afstemming en samenwerking met andere partijen. In het begin zullen we investeren in bewustwording bij anderen over hun rol op het gebied van gezondheid.

## 9. Financiële paragraaf

Het nieuwe gezondheidsbeleid zal worden uitgevoerd binnen de huidige financiële kaders voor het gezondheidsbeleid. Veruit het grootste gedeelte van het gezondheidsbudget gaat naar de GGD (€ 1.707.766,- in 2021) als onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling PG&Z. Hiervoor voert de GGD activiteiten uit op het gebied van de jeugdgezondheidszorg en algemene publieke gezondheidszorg. € 379.656 is bestemd voor de algemene publieke gezondheidszorg en € 1.328.110 bestemd voor jeugd.

Het resterende budget bestaat voor een groot deel uit de zogenaamde GIDS-middelen (Gezond in de Stad), € 28.000,-. Deze middelen ontvangt onze gemeente voor de bestrijding van gezondheidsachterstanden en het verbeteren van de gezondheid van risicogroepen. Wij stellen de middelen beschikbaar voor gezondheid bevorderende, duurzame (bewoners)initiatieven middels een subsidieregeling.

Daarnaast dragen wij vanuit de gemeentepolis van Menzis bij aan initiatieven zoals bijv. de pop up poli voor het stoppen met roken en de Gecombineerde Leefstijl Interventie. Hiervoor is € 20.000 per jaar beschikbaar.

Tot slot zetten we nog middelen in voor kleinere preventie-initiatieven en activiteiten, zoals het beschikbaar stellen van rookvrije zone borden (€ 3000,00), subsidies voor AED's (€ 4000,00) en de uitvoering van preventieve activiteiten op het gebied van verslaving (€ 8772,-).

## 10. Communicatie

Na vaststelling is de notitie Gezondheid Midden-Groningen 2021 - 2025 via [www.officielebekendmakingen.nl](http://www.officielebekendmakingen.nl) te raadplegen. Ook zal er een bericht in de Regiokrant worden opgenomen. Betrokken stakeholders worden via de beleidsmedewerker Gezondheid zoveel mogelijk persoonlijk geïnformeerd.

## 11. Draagvlak en vervolgtraject (afstemming, tijdspad)

In het gehele traject zijn belanghebbenden betrokken en is hun feedback meegenomen. Parallel aan het schrijfproces van deze notitie liep ook het proces rondom het Lokaal Preventieakkoord. Deze is specifiek gericht op samenwerking op thema's die ook in het Gezondheidsbeleid een hoofdrol hebben: roken, problematisch alcohol en middelengebruik en overgewicht. De notitie biedt geheel in lijn met de huidige Midden-Groningse ontwikkelingen en strategie vooral stimulerende kaders en nog voldoende flexibiliteit om hier gezamenlijk met de grootste belanghebbenden succesvol op in te spelen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Groningen,

A. Hoogendoorn  
Burgemeester

H.J.W. Mulder  
Secretaris

### Bijlage:

1 Beleidsnotitie Gezondheid Midden-Groningen 2021 - 2025